

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ

Канд. істор. наук, Давидовська Галина Іванівна

Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу

В ході трансформаційних процесів в економічній системі України, що супроводжуються спрямованістю регіонів до набуття більшої економічної та адміністративної самостійності, особливу роль для регіонів починає відігравати фінансовий потенціал, який, входячи до складу економічного потенціалу, є запорукою їх соціально-економічного росту та забезпечення економічної безпеки. Тому комплексне дослідження фінансового потенціалу регіону як основи економічного розвитку стає особливо актуальним, оскільки його результати дозволили б визначити майбутній вектор розвитку, забезпечити достатність та фінансову стійкість регіону, обґрунтувати та запропонувати альтернативні варіанти побудови економіки.

В останні роки термін «фінансовий потенціал регіону» ввійшов в діловий обіг учених та практиків. Проте його зміст на сьогодні є досить не однозначним. Одні дослідники схильні розглядати фінансовий потенціал регіону як «сукупність регіональних грошових фондів, структура та кількісна оцінка яких визначають особливості регіонального розподілу суспільного продукту та можливості внутрішнього фінансування всіх сфер діяльності в регіоні», інші ототожнюють його з «податковим потенціалом»; обмежують бюджетом та децентралізованими фондами, що залишаються в розпорядженні підприємств та організацій; розуміють як особливу форму відображення економічного потенціалу території тощо[2].

Узагальнення існуючих підходів дає змогу трактування категорії «фінансовий потенціал регіону» як сукупності власних і залучених ресурсів, спрямованих на ефективний соціально-економічний розвиток, що забезпечує фінансову стабільність

і виконання стратегічно важливих для регіону завдань, а також можливостей залучення та використання цих ресурсів [5].

Зростання фінансового потенціалу регіону залежить від фінансових результатів і можливостей реального сектору економіки, фінансово-кредитної системи, наповненості регіональних бюджетів, фінансової спроможності населення.

Здійснюючи дослідження фінансового забезпечення адміністративно-територіальних одиниць в контексті їхнього динамічного розвитку, слід акцентувати увагу на існуючих проблемах формування фінансового потенціалу реального сектору, а саме:

- обмеженість використання власних фінансових ресурсів підприємств як інвестиційного ресурсу внаслідок високої частки збиткових підприємств; застосування застарілих норм амортизаційних відрахувань та спрямування амортизаційних фондів на поточне споживання; відсутність стимулів для інвестування в технологічне переобладнання виробництв;

- дефіцит банківських кредитів для промисловості; високі відсоткові ставки за кредитами; збитковість діяльності банків і зростання частки проблемних кредитів;

- повільне залучення іноземних інвестицій у промисловість; технологічні, галузеві, регіональні деформації при їхньому розподілі, що обумовлено незадовільним інвестиційним кліматом в Україні, високий рівень тінізації економіки, незахищеність прав інвесторів;

- нерозвиненість альтернативних джерел фінансування промисловості (фінансового лізингу, спільного інвестування) внаслідок недосконалості нормативно-правової бази їхнього використання; низький рівень захисту прав інвесторів щодо отримання дивідендів та повернення вкладених інвестицій; невідповідність фінансової звітності українських компаній міжнародним стандартам;

- відсутність прозорості структури управління на багатьох українських підприємствах;

- неефективна бюджетна підтримка структурних змін у промисловості через значні розміри бюджетного дефіциту; відсутність єдиної узгодженої стратегії

розвитку промисловості; відсутність уніфікованої класифікації високотехнологічних товарів [4].

Хоча значення регіонального фінансового потенціалу у вирішенні територіальних проблем досить велике, в даний час поки не напрацьована теоретична і практична база методів його комплексної оцінки. Це негативно позначається на використанні існуючих можливостей нарощування фінансових потоків конкретних муніципалітетів. Причиною цього є слабе опрацювання проблеми, відсутність комплексних наукових рекомендацій, якими могли б скористатися органи влади і управління. Таким чином, як з теоретичної, так і з практичної точки зору необхідні методологічні та практичні розробки, що забезпечують оцінку регіонального фінансового потенціалу та вироблення на цій основі шляхів стимулювання його зростання як основи стійкого розвитку територій[1].

Література:

1. Боронос В., Карпенко І. Аналіз економічного змісту фінансового потенціалу регіону // Схід . – 2011. – № 1 (108). – Спецвипуск. – С. 32-36.
2. Возняк Г.В. Фінансовий потенціал регіонута проблеми його оцінки [Електронний ресурс] / Г.В. Возняк // Режим доступу: <http://наука.kushnir.mk.ua/?p=19475>
3. Козоріз М.А. Фінансовий потенціал регіону: економічна суть та структура / М.А. Козоріз, Г.В. Возняк // Економічні науки. – 2011. – Вип. 8 (29), ч. 3.
4. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / Н.С. Краснокутська. – К.: Центр навч. л-ри, 2005. – 352 с.
5. Хістева О.В. Фінансовий потенціал регіону: теорія і практика // Торгівля і ринок України: Зб. наук. праць. – 2012. – Вип. 34. – С. 569-576.
6. Шумська С. С. Фінансовий потенціал України: методологія визначення та оцінки // Фінанси України. – 2007. – №5. – С. 55-64.